

ธนานุช เหมือนศิริ : การวิเคราะห์เนื้อหาข่าวโสเภณีเด็กในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มติชนและสยามรัฐ
สัปดาห์วิจารณ์ (A Content Analysis of News on Child Prostitution in Thai Rath,
Matichon and Siam Rath Weekly)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร. อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 172 หน้า ISBN 974-632-105-6

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาถึงกระบวนการและบทบาทในการนำเสนอข่าวโสเภณีเด็กของสื่อ-
สิ่งพิมพ์ โดยเลือกศึกษาหนังสือพิมพ์ 2 ฉบับ คือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์มติชน และนิตยสารรายสัปดาห์
1 ฉบับ คือ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ตั้งแต่วันที่ 2 พฤศจิกายน 2535 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2537 วิเคราะห์ข่าว
ซึ่งเป็นช่วงที่รัฐบาลผสมนำโดยนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้ประกาศนโยบายป้องกันและปราบปรามโสเภณี
เด็ก

การนำเสนอข้อมูลข่าวสารด้านโสเภณีเด็กของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 2 ฉบับ คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
และหนังสือพิมพ์มติชน มีความแตกต่างกันไม่มากนัก และพบว่าข่าวสารที่นำเสนอส่วนใหญ่ ปรากฏออกมาในรูป
แบบของข่าวที่รายงานเหตุการณ์ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยนำเสนอติดต่อกันในช่วงระยะเวลาที่มีเหตุการณ์รุนแรง
และเป็นข่าวที่อยู่ในความสนใจของสังคม สำหรับการนำเสนอในลักษณะบทวิเคราะห์ บทวิจารณ์ การแสดงความ
คิดเห็น ซึ่งจะมีลักษณะที่ให้รายละเอียดและให้ข้อมูลมากกว่านั้น หนังสือพิมพ์มติชนมีเนื้อที่และปริมาณในการนำ
เสนอมากกว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ส่วนสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ซึ่งเป็นนิตยสารรายสัปดาห์เน้นหนักทางด้านการวิเคราะห์ข่าว ได้มีการนำ
เสนอข่าวโสเภณีเด็กในลักษณะของการวิเคราะห์วิจารณ์ และการแสดงความคิดเห็นในเรื่องสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น
โดยเน้นที่นโยบายในการป้องกันและปราบปราม อีกทั้งการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
ปัญหานี้ ไม่สอดคล้องกับนโยบายที่รัฐบาลได้ประกาศไว้ เนื่องมาจากมีผลประโยชน์ร่วมกับกระบวนการการค้า
ประเวณีเด็ก

นอกจากนี้ยังพบว่า เนื้อหาที่นำเสนอข่าวโสเภณีเด็กนั้น ส่วนมากจะเป็นข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งนักข่าวได้มา
จากการแถลงข่าวหรือการสัมภาษณ์ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับปัญหาโสเภณีเด็ก

ในด้านแหล่งข่าวหนังสือพิมพ์มีแหล่งข่าวมาจากกลุ่มข้าราชการมากกว่าแหล่งอื่นๆ โดยเฉพาะจากกรม
ตำรวจและกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่าเป็นเพราะกรมตำรวจและกรมประชาสัมพันธ์ เป็น
หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลโดยตรงให้มีหน้าที่ในการปราบปรามและหาแนวทางป้องกันปัญหาโสเภณี
เด็ก สำหรับแหล่งข้อมูลจากองค์กรพัฒนาเอกชน ส่วนมากจะเป็นบทวิเคราะห์ บทวิจารณ์ในการทำงานของเจ้า
หน้าที่ ที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบายเรื่องโสเภณีเด็กของรัฐบาลได้

ในการวิจัยยังพบอีกว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มติชน และสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ได้นำเสนอข่าวปัญหา
โสเภณีเด็ก มิใช่เพราะความสำคัญของข่าวที่น่าสนใจเพียงอย่างเดียว แต่ยังได้แสดงออกถึงบทบาทหน้าที่ของสื่อ
มวลชนในการเป็นผู้กำหนดวาระข่าวสาร ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญที่ทำให้ปัญหาโสเภณีเด็กนี้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์
กันในวงกว้างของสังคมไทย อันเป็นหนทางนำไปสู่การแก้ไขปัญหานี้อย่างจริงจังต่อไป

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิตร ช.ธนานุช
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Dr. K.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -